

■ **Francesc Puigpelat**
La segona mort de Jesús de Natzaret
Proa

Antoni, un banquer d'Antioquia, viatja a Jerusalem pocs dies després de la crucifixió, amb l'objectiu d'investigar la desaparició de tres milions de peces d'or que Jesús havia obtingut amb un crèdit. La recerca, però, el portarà molt més lluny. Primer, Antoni desemmascararà l'argücia (enginyosa, però gens sobrenatural) que va permetre al Messies ressuscitar i mostrar-se als seus deixebles. I després descobrirà, fascinat, la identitat secreta de Jesús i la seva veritable doctrina, que té molt poc a veure amb el cristianisme actual i molt amb Aserà, la Deessa Mare dels Jueus.

La segona mort de Jesús de Natzaret, que porta el subtítol de "La història de Jesús que mai no t'han explicat", és un relat visionari, ple de girs sorprenents, que es llegeix com una novel·la detectivesca. Francesc Puigpelat atrapa el lector amb una investigació ben documentada, una alternativa vibrant a la història canònica que reinterpreta el cristianisme en clau feminista i convida al lector a imaginar un Jesús diferent.

■ **José Antonio Garriga Vela**
Pacífico
Anagrama

Pacífico és un relat íntim que, al fil dels fets que narra, busca en les entranyes dels seus personatges amb una delicadesa excepcional, fins a convertir-los en éssers inoblidables maltractats per la vida. Els components de la família d'aquesta novel·la han viscut a la inòpia, però la realitat és un enemic suficientment hàbil com per treure'ls d'allà a cops rotunds. Un pare que pagarà molt car els seus amors amb la propietària d'una perfumeria, una mare que ha imposat entre ella i els seus fills una espècia de gros vidre, un germà que construeix vaixells en miniatura i al que destruirà una casualitat tan verosímil que només podrà creure's quan succeeixi una altra vegada (però per aleshores ja res no tindrà solució).

Aquests són els fills amb què Garriga Vela ha compostat, amb prosa ràpida i contundent, un relat ple d'esplèndids personatges secundaris, que mostra al lector una comparsa d'éssers fràgils en mans d'un destí al que no li agraden les bromes macabres.

■ **Tommy Wieringa**
Andanzas de Joe Speedboat...
Destino

Fransje, el narrador, només té quinze anys i acaba de sortir d'un coma. No pot caminar, ni parlar, i només pot expressar-se a través de l'escriptura, ja que la seva mà i el seu braç drets continuen intactes. Però no està en absolut desesperat, gràcies a les aventures del gran samurai Miyamoto Musashi i a una intel·ligència i un sentit de l'humor que el converteixen en el peculiar cronista de Lonmark, el poble en què viu.

I el gran aconteixement és l'arribada de Joe Speedboat, un noi extraordinari, amb una vitalitat fora del comú, capaç de construir un avió i fabricar les coses més insòlites per tal de treure a la gent de Lonmark del seu ensoportament i avorritament. Fransje i Joe es converteixen en amics inseparables i, gairebé sense adonar-se'n, deixen l'edat de la innocència.

Andanzas de Joe Speedboat contadas por el luchador de un solo brazo és una esplèndida novel·la sobre l'amistat, l'amor i la rivalitat, i sobre els herois que no saben que ho són.

■ **Rafael Vallbona**
Serrallonga
TV3/Edicions 62

Menyspreable i exemplar, adorat i menysprejat. Serrallonga és una de les figures més admirades del nostre passat. Des d'aquells primers anys del segle XVII en què les partides de bandolers campaven pels pobles i camins de Catalunya, ha arribat fins ara tot un seguit de dades que parlen d'un home perseguit durant anys per gairebé tot un exèrcit. Però qui va ser en realitat Joan Sala, àlies Serrallonga?

Amb *Serrallonga* el lector s'endinsa en la història i l'ambient feréstec de la Catalunya del segle XVII a través d'un relat fascinant que recrea els avatars biogràfics que van convertir un pobre camperol en un heroi indomable. Una novel·la d'aventures que presenta l'home amb totes les seves contradiccions i complexitats. Basant-se en l'argument i els guions de la pel·lícula de TV3, i amb un estil directe i efectiu fruit de la seva llarga experiència narrativa, Vallbona ha escrit la història d'un bandoler que ha esdevingut una llegenda.

■ **Margaret Atwood**
L'assassí cec
Proa

L'assassí cec és la història apassionant de l'Iris Chase i la seva germana Laura, morta en circumstàncies tràgiques. Al llarg d'aquesta novel·la, que atrapa el lector com una teranyina, Iris fa balanç de tot un segle: la seva infantesa a Ontario en el si d'una pròspera família industrial, el seu matrimoni amb Richard Griffen, un fabricant rival del seu pare, i el suïcidí inexplicable de la seva germana Laura just després de la Segona Guerra Mundial.

Cansada després de portar durant mig segle aquesta tràgica mort familiar a les espatlles, Iris ens mostra els documents que podrien ajudar-la a a treure'n l'entrellat, com ara els fragments de la novel·la que havia deixat escrita Laura abans de morir i que es titula justament *L'assassí cec*.

Ficció dintre la ficció, la novel·la narra la relació entre una jove benestant i un fugitiu, dos amants que inventen una història fantàstica i fullletonesca. Poètica, arriscada, fascinant i divertida, agermana magistralment l'humor i la passió.

■ **Pierre Bayard**
Parlar dels llibres que no hem llegit
Empúries

Llegir és una opció de vida i no llegir és un dret. Així, com hi ha moltes maneres de llegir un llibre, també n'hi ha moltes de no llegir-lo: no llegir-lo i prou, llegir-ne una petita part, llegir-lo en diagonal o haver-lo de llegir i oblidat del tot.

En una defensa provocadora i políticament incorrecta del dret de la no-lectura, *Com parlar dels llibres que no hem llegit* explora cada una de les maneres de no llegir un llibre i ofereix claus, frases i estratègies per fer veure justament el contrari en situacions professionals, personals o de compromís. Una prova innegable, doncs, que és possible mantenir una conversa apassionant i apassionada sobre un llibre que no hem llegit i fins i tot –o potser especialment– amb algú que tampoc no l'hagi llegit.

Llibre d'humor irreverent, però alhora rigorós i útil. Entre les seves pàgines carregades d'ironia, s'amaga una profunda reflexió sobre la literatura i els hàbits de lectura d'una societat contaminada per la voluntat d'aparentar i la sacralització intel·lectual.

■ **Aleksandra Kollontái**
El amor de las abejas obreras
Alba

A més de ser una de les dones més famoses de la història russa, Aleksandra Kollontái és una figura clau del feminisme del segle XX. Va ser l'única dona que va formar part del Comitè Central del Partit Comunista i la primera en el món que va accedir al càrrec d'ambaixadora. Segons la rumorologia, va ser la inspiració per al personatge que va interpretar Greta Garbo en *Ninotchka*.

El 1923, experiències autobiogràfiques i el seu descontentament amb la política econòmica de Lenin li van inspirar *El amor de las abejas obreras*, un volum que reuneix una novel·la i dos relats. En ells es detecta una crítica a la societat soviètica d'aquell moment i una apassionada exploració d'un conflicte ideal de parella: no ser només "marit i muller", sinó també "camarades". A més de temes candents del pensament social feminista, Kollontái incideix dramàticament en allò més íntim, en els conceptes de confiança i fidelitat, i elabora històries d'amor amb dubtes i melancolia.

■ **David Rieff**
En un mar de mort
La Magrana

Llibre de records i alhora treball d'investigació, *En un mar de mort* és un homeatge commovedor de David Rieff a la seva mare, l'escriptora Susan Sontag (1933-2004), i a la seva darrera batalla contra el càncer.

Escriptor, periodista i analista polític de trajectòria brillant, Rieff explora també l'estat de la ciència mèdica amb l'ajut d'alguns dels principals investigadors, metges que combinen el tractament dels pacients i la recerca. El testimoni és apassionat i valent, l'autor no s'estalvia detalls. El text mostra l'experiència de ser a prop d'algú greument malalt i explica en quin punt es troba la investigació sobre el càncer en aquest moment. Intens i decidit, Rieff també escriu sobre què significa enfrontar-se a la mort en la nostra cultura. El resultat és un llibre útil per a aquells que es troben en la mateixa situació.

Rieff és autor de set llibres, entre els quals destaca *Crímenes de guerra: lo que debemos saber* (2003)

■ **Ray Loriga**
Ya sólo habla de amor
Alfaguara

Ya sólo habla de amor és una novel·la sobre el fracàs sentimental i els subterfugis de la nostra ment per tractar de superar allò que no som capaços d'abandonar sense més sense més ni menys del passat. La història parla de Sebastián, un quarentó divorciat, que no és gaire feliç, malgrat que en ocasions la seva portera el vegi estúpidament content. Podria dir-se que Sebastián està mort per dins i per fora, tot i que la seva vanitat continua intacta. Qualsevol forma d'amor, inclòs l'amor propi, li recorda dolorosament l'amor perdut, i per això es dedica a observar les dones, enamorar-se perdudament de totes elles, a abusar de la paciència dels seus amics, a corregir compulsivament les traduccions dels poemes de Blake i a elaborar obsessius molèlegs interiors en què dona vida a Ramón Alaya, el seu alter ego imaginari, un jugador de polo argentí, lleial, fort, atractiu, celebritat de les pàgines de Societat, amable amb els nens i irresistible per a les dones. Algú, en definitiva, que mai no és vist com un intrús en el millor que la vida té per oferir-li.

■ **Walter Dressel**
Pon dos cucharas de felicidad...
Zenith

Pon dos cucharas de felicidad en tu alma és una trobada amb el millor de nosaltres mateixos, ja que el llibre ens incita a reflexionar sobre la realitat que ens envolta, a realitzar un balanç de nostra vida i, sobretot, a buscar la veritat de la nostra pròpia ànima.

Coneixem, comprendrem i fer-nos amics del que som són alguns dels desafiaments que Walter Dressel ens proposa com a mitjà per obrir la nostra ment a noves experiències. Aquests pensaments frescos ens ajudaran a adaptar-nos a l'entorn i a l'exigent ritme de vida i també a saber escollir el nostre propi camí en la vida. De forma amena, precisa i puntual, l'autor ens invita a examinar la nostra ànima i a coneixem millor per poder ser conscients al llarg del recorregut de la nostra existència.

Walter Dressel (Montevideo, 1945) és llicenciat en Medicina i cardiòleg, així com homeòpata i fundador del Centre de Medicina del Benestar i del Centre de Lideratge i Administració de la Vida.

■ **Francesc Gisbert**
Las caras de la integración
Abisal Ediciones

Fer reflexionar a joves i a adults sobre un dels majors reptes de la societat actual, la convivència entre diverses cultures, és el que es proposa Francesc Gisbert en *Las caras de la integración*, a partir del relat de l'experiència que comparteixen quatre persones de diferent nacionalitat en quedar atrapades en un ascensor.

L'autor realitza una radiografia de la nostra societat a través d'una divertida situació: quatre persones, molt diferents, queden atrapades de nit en un ascensor: un congoleny, una ucraïana, una andalusa i una jove estudiant valenciana. De què parlaran? Quins punts de vista tindrà cadascun d'ells sobre la immigració, el racisme, la globalització i la convivència entre cultures? L'obra, publicada en català per Edicions del Bullent el setembre de 2007, ha arribat a les llibreries en la seva versió castellana.

Francesc Gisbert (Alcoi, 1976) és llicenciat en Filologia Catalana. Tot i la seva joventut, ha estat premiat en múltiples ocasions i és autor de diversos llibres.

■ **Fritjof Capra**
La ciencia de Leonardo
Anagrama

El pioner treball científic de Leonardo da Vinci va ser pràcticament desconegut en vida d'aquest geni del Renaixement. Ara, Fritjof Capra, prestigiós científic i autor de grans èxits editorials, demostra que, en molts sentits, Leonardo va ser, en efecte, el "pare (no reconegut) de la ciència moderna". A partir de l'examen de més de sis mil pàgines dels quaderns de notes que han sobreviscut, l'autor explica que Leonardo va abordar el coneixement científic amb la mirada de l'artista. A través dels seus estudis de les formes vives i de les inerts, des de l'arquitectura i l'anatomia humana fins a la turbulència de l'aigua i els models de creixement de les herbes, va ser un precursor de l'enfocament empíric i sistemàtic de l'observació de la natura, el que avui dia es coneix com a mètode científic. Les seves exploracions comprenien un espectre d'extraordinària amplitud. Acompanyat de mig centenar d'il·lustracions, és un novel·la i important retrat d'una figura colossal del món de la ciència i de les arts.

■ **Leif GW Persson**
En caída libre, como en un sueño
Paidós

El cap de la Policia Nacional sueca, Lars Martin Johansson, un home criat en el nord, agradable i simpàtic, està a punt de jubilar-se. No obstant, abans d'abandonar el seu càrrec pren una decisió que tindrà greus repercussions: revisar els arxius de l'assassinat –encara no resolt– del primer ministre Olof Palme. L'investigador decideix formar un nou grup de policies per reprendre la investigació i aconseguir obrir una via entre els milers d'arxius que amaguen la veritat.

Amb una prosa concisa, rica i sòbria, d'humor sardònic i detalls de la vida real, Persson va desgranant la investigació original. En el seu moment es van equivocar en tot: l'arma del crim, la via per fugir, els testimonis clau... En setmanes, l'equip d'investigació reconstrueix el cas, obtenint una versió molt diferent a la que en el seu dia es va anomenar "la pista policial". Malauradament, Johansson es convertirà en una titella de la trama descoberta, i la seva història en el retrat d'una persona que ven la seva ànima al diable.

■ **Haruki Murakami**
After Dark
Empúries

S'acosten les dotze en un restaurant sense encant que obre tota la nit; la Mari beu un cafè a poc a poc i llegeix una novel·la. Només interromp la lectura quan un jove s'asseu a la seva taula: és en Takahashi, un amic de la seva germana que toca en un grup de jazz i l'ha reconeguda. Tots dos han perdut l'últim tren i han de passar la nit fora de casa: en Takahashi assajarà fins que surti el sol, i a la Mari ja li està bé seure al bar, llegir, fumar i beure cafè fins que surti el primer tren del matí. A casa, la fermana de la Mari, l'Eri, dorm profundament des de fa dos mesos, talment una bella dorment. A fora, els llums de neó il·luminen la nit i en les pauses de les converses es palpa l'ànim boirós de l'insomni. És de nit i les possibilitats són infinites.

After Dark, la nova novel·la d'Haruki Murakami, narra les històries entreligades d'uns personatges solitaris a la recerca d'una identitat pròpia, que seuen en un bar mig buit i mantenen llargues converses mentre beuen cafè i fumen un cigarret darrere l'altre.

■ **Tomàs Bosch**
No subestimeu el poder dels karaokes
Bromera

El comportament humà no sempre és previsible, i situacions ben normals poden acabar d'una manera inesperada.

Qui pot dir a una jove parella que està a punt de casar-se si està vivint un moment dolç de la seva vida o l'inici d'una crisi definitiva?

Es pot repartir l'amor maternal entre el fill i el *chihuhua*?

Sabem distingir entre víctima i botxí?

Fins a quin punt el marit ha de mantenir la casa tal com la va deixar l'esposa en morir?

Situacions quotidianes que acaben escapant-se de les mans dels personatges.

Tomàs Bosch (Manacor, 1978) és llicenciat en geologia per la Universitat de les Illes Balears. Ha treballat de professor d'institut i actualment està a la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears. Amb aquesta obra va guanyar l'any 2007 el Premi Vila de Teulada.

■ **Francesc J. Gómez-Josep Pujol**
Ausiàs March: per haver d'amor vida
Barcino

Editorial Barcino acaba de publicar el volum *Per haver d'amor vida*, una nova antologia d'Ausiàs March (1400-1459) que vol portar al lector d'ara les eines necessàries per comprendre en tot el seu abast l'extraordinària proposta literària del més clàssic i universal dels poetes en llengua catalana. Les trenta-tres poesies incloses al llibre permeten admirar com l'autor, dotat d'una lucidesa introspectiva gens comuna, reinventa el llenguatge de la tradició cortesa i crea una poesia d'expressió concentrada i subtil, que l'endinsa a poc a poc en territoris gairebé inexplorats per la lírica europea del seu temps. Els filòlegs Francesc J. Gómez i Josep Pujol han tingut cura de l'edició i són els responsables dels comentaris de l'obra. La introducció, els davantals i l'anotació de les poesies volen ajudar a la comprensió de l'univers literari d'Ausiàs March i de la seva concepció extrema de l'amor, basculant entre l'ideal contemplatiu de la raó i la vivència tràfica i conflictiva de la passió.

■ **Wallace Stegner**
En lloc segur/En lugar seguro
Libros del Asteroide

Libros del Asteroide publicarà en català i castellà *En lloc segur/En lugar seguro*, del nord-americà Wallace Stegner (1909-1993). Considerat un clàssic de la segona meitat del segle XX als EUA, Stegner ha guanyat alguns dels premis més prestigiosos de les lletres nord-americanes: el Premi Pulitzer, el National Book Award, el Commonwealth Book Award i l'O. Henry Award.

En lloc segur, l'última novel·la que va publicar en vida, el 1987, és la història de dues parelles joves que es coneixen durant la Gran Depressió. Trenta-quatre anys més tard de l'inici d'aquesta amistat, Larry i Sally Morgan visiten Sid i Charity Lang a la seva casa d'estiueig de Vermont, bo i sabent que serà l'últim cap de setmana que passaran amb ells. En el decurs d'aquestes hores, Larry recorda les relacions entre ells.

■ **Carlos Ruiz Zafón i Daniel Giralt-Miracle**
La Barcelona de Català-Roca
La Magrana

En el pròleg, l'escriptor Carlos Ruiz Zafón diu: "Aquest llibre és un viatge a la ment i a la mirada d'un dels grans artistes del nostre temps; és l'antologia que durant tants anys mereixia però no arribava; és, en definitiva, una invitació a tots aquells que –com jo– algun dia van pensar que coneixien Català-Roca, a descobrir les llums i les ombres d'un temps i d'un lloc que ningú no va saber retratar i interpretar millor. Les grans imatges es poden llegir com si fossin literatura i les fotografies de Català-Roca tenen tant de plàstica com de narrativa".

Més de 300 imatges en blanc i negre que són testimoni, en aquesta obra definitiva, de la relació de l'artista amb la seva ciutat. Cinc dècades de paisatges i retrats, quasi cites literàries, de Barcelona immortalitzades per la mirada avantguardista i documental del grandíssim fotògraf Francesc Català-Roca. Aproximadament la meitat de les imatges són inèdites.

Francesc Català-Roca (Valls, 1922-Barcelona, 1998) es formà amb el seu pare, Pere Català Pic, un dels principals representants de l'avanguardia fotogràfica catalana. Es traslladà a Barcelona de petit, amb la seva família, i s'hi inicià com a professional de la fotografia, primer amb el seu pare i, a partir de 1948, de manera independent. Va treballar com a reporter gràfic per a moltes periòdiques, entre elles Destino, Revista i Quadern d'Arquitectura. Es considerat per molts crítics el fotògraf català més important del segle XX.

En la introducció que fa Daniel Giralt-Miracle al llibre, aquest qualifica el volum com "un recorregut que ens endinsa en el Català-Roca més genuí, el Català-Roca que entén la ciutat com la multiplicitat de les parts i del tot, que fotografia el més emblemàtic, però també allò que pot semblar secundari o marginal, que atorga la mateixa importància a les catedrals, a l'obra de Gaudí o als edificis de l'Eixample, als ravalis i a les ciutats satèl·lit, i als espectacles del Liceu [...] i a la cultura popular".

■ **Philippe Claudel**
L'informe de Brodeck
La Magrana

Som en un poble de l'Europa de l'Est, en un país imaginari que tant podria ser Àustria com Eslovènia, Polònia o fins i tot Alsàcia. Tant és. Ben aviat el lector comprendrà que fa tres mesos, l'auberge Schloss, hi ha hagut un assassinat col·lectiu. Gairebé tots els homes del poble hi han participat, excepte Brodeck. És un individu massa diferent a la resta. És un "altre", un altre l'estatut del qual al poble té alguna cosa d'equívoc. Qui és la víctima d'aquest assassinat?

La gent del poble l'anomena Vollaugä –ulls plens– perquè la mirada li sortia de la cara, o De Murrnèr –el Murmurador– perquè parlava molt poc i sempre en veu baixa. També se l'anomena Mondlich –Lunar– perquè sembla que estigui entre ells sense ser-hi del tot; finalment, Gekamdörhin –el que ha arribat "d'allà baix". Però per Brodeck era senzillament Der Anderer –L'Altre– perquè a més d'arribar d'enlloc tenia la impressió que tenia alguna cosa d'ell mateix.

■ **Jiang Rong**
L'esperit del llop
RBA La Magrana

A mig camí entre la novel·la, el treball d'investigació i l'autobiografia, *L'esperit del llop* gira al voltant de les tradicions populars, l'antropologia, la història, les llegendes i la filosofia mongoles i ens apropa a la complicada relació que tenen els mongols de les estepes amb els llops. Escrita per un dissident xinès sota pseudònim, el llibre ha venut milions d'exemplars. L'obra reflecteix amb vivacitat les vides dels mongols, dels personatges valents i forts que es creen en l'entorn natural tan inhòspit en què habite. Propi d'aquest entorn és el llop, l'ànima de l'estepa, que ha jugat un paper clau en el desenvolupament del poble mongol. La descripció que Jiang Rong fa del terrible predador commou per la humanitat de les seves observacions. La novel·la permet també una lectura política: l'autor es pregunta per la identitat xinesa i per si els xinesos d'avui dia s'han convertit en xais mansois, disposats a acceptar qualsevol lideratge abans d'agafar les regnes del seu propi futur, com els llops.

■ **Agustí Bartra**
Odisseu
Proa

Tal com havien fet James Joyce i Nikos Kazantzakis, Agustí Bartra va partir de *l'Odissea* per expressar el neguit de l'exiliat tot recreant i renovant l'obra d'Homer. Bartra va fer una tria d'episodis, va posar èmfasi en determinats passatges i personatges, i fins en va crear de nous, per reconduir-hi el dolor i desenaixament de la seva experiència.

Segons el curador d'aquesta edició, Sam Abrams, es tracta d'"un dels documents literaris més extraordinaris que existeix a la literatura europea i internacional sobre la condició d'exiliat i la seva rebel·lió vital contra la desaparició exigida pel seu entorn". Editat per primera vegada el 1953, *Odisseu* és una de les grans obres catalanes de l'exili.

Agustí Bartra (1908-1982) és un dels autors més notables de la literatura catalana del segle XX. Quan es va donar a conèixer, ho va fer com un poeta exaltat i rebel que rebia influències de Walt Wymant i de Rilke. El seu primer recull poètic va ser *Cant corporal* (1938).

■ **Igor Stravinski**
Poètica musical
Accent Editorial

Poètica musical, del compositor rus Igor Stravinski, constitueix un document excepcional, el text d'introducció a l'estètica musical per excel·lència, on un dels compositors més importants del segle XX reflexiona en primera persona sobre els secrets de la creació. La composició, l'execució, la forma, la melodia, la inspiració són alguns dels temes als quals Stravinski dedica les seves reflexions, sempre amb un estil viu, lúcida, i amb grans dosis d'ironia intel·ligent. No hi falten tampoc pàgines implacables contra Wagner, els crítics musicals, l'esnobisme cultural, o el règim comunista soviètic.

Aquesta és la primera traducció al català d'aquesta obra fonamental, publicada per primera vegada a Harvard, l'any 1942. La traducció ha anat a càrrec d'Oriol Ponsatí-Murlà i el llibre inclou un pròleg signat pel director acadèmic del Conservatori Superior de Música del Liceu, el compositor i musicòleg Benet Casablanca.

■ **Josep Calvet**
Les muntanyes de la llibertat
L'Avenç

Durant els anys de la Segona Guerra Mundial, milers de refugiats van arribar a Espanya després de travessar els Pirineus. Molts d'ells, jueus majoritàriament, fugien de la barbàrie nazi, però també hi havia homes decidits a unir-se als exèrcits aliats, ja fos al nord d'Àfrica o a Anglaterra. L'autor, en un estudi pioner sobre una temàtica fins ara poc estudiada, ajuda al lector a recórrer amb detall i amb rigor històric el camí dels prop de 80.000 estrangers que es calcula que s'evadiren a Espanya durant el conflicte bel·lic. Després d'una travessa incerta pels Pirineus, pels diversos punts d'entrada que hi hagué tot al llarg de tota la serralada, molts dels evadits van anar a parar a camps de concentració, com els de Miranda de Ebro o Nancles de Oca, i a presons diverses i altres llocs de confinament. Cap a la fi de la guerra, després de l'alliberament de França, van ser els alemanys fugitius els que feren cap a Espanya. El llibre és ple de petites històries personals en un episodi històric.